

מ"ת 361/10/16 - מדינת ישראל נגד אלון פרג, מור דווה, אלון סנטו, אלכסיי בורנשטיין, בן סקורקוביץ

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

מ"ת 361-10-16 מדינת ישראל נ' פרג(עציר) ואח'

תיק חיצוני: 408174/2016

בפני כבוד השופט ארז יקואל

מדינת ישראל מבקשת

נגד

משיבים

1. אלון פרג (עציר)

2. מור דווה (עציר)

3. אלון סנטו (עציר)

4. אלכסיי בורנשטיין (עציר)

5. בן סקורקוביץ (עציר)

החלטה (משיב 1)

1. הצדדים חלוקים בשאלה האם ראוי להורות על העברת המשיב 1 (להלן: "המשיב") ממעצר במתקן כליאה למעצר בפיקוח אלקטרוני.

רקע

2. כנגד המשיב ואחרים הוגש כתב אישום המייחס לו, בגדר שני אישומים נפרדים, עבירות של סחר בסם מסוכן ויבוא סם מסוכן בצוותא חדא, לפי סעיפים 13 ו-19א לפקודת הסמים המסוכנים [נוסח חדש], התשל"ג-1973 ביחד עם סעיף 29 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: "החוק") וכן קשירת קשר לביצוע פשע, לפי סעיף 499(א)(1) לחוק.

על פי עובדות האישום הראשון, המשיב נפגש עם המשיבה 2 וקשר עמה קשר לייבא ארצה סמים מסוכנים מסוג חשיש ו-LSD. בתאריך 17.9.16, המריאה המשיבה 2 מברלין לברצלונה, שם פגשה בצד ג' אשר העביר לה מזוודה ובתוכה סם מסוכן מסוג חשיש במשקל 6.1 קילוגרם, יחד עם 789 בולי LSD. המשיב טסה מברצלונה לישראל כשהמזוודה עמה. משעברה את ביקורת המכס, עוכבה לבדיקה, הסמים שבמזוודתה אותרו והיא נעצרה.

על פי עובדות האישום השני, בחודש אוקטובר 2015, נפגש המשיב עם המשיבה 2 בברלין וקשר עמה קשר לייבא ארצה סם מסוכן מסוג חשיש, באמצעות בליעתו. עובר לכך, קשר המשיב קשר עם המשיב 5, לפיו הוא ייבא לארץ סם מסוכן מסוג חשיש וימכור לו אותו בהגיעו ארצה. בתאריך 30.12.15, נפגשו המשיבים 1-2 בביתו של המשיב בברלין, שם בלעו כ-1.3 ק"ג חשיש כשהוא מחולק ליחידות במשקל של כ-10 גרם. בתאריך 1.1.16, נחתו המשיבים 1-2

עמוד 1

בארץ כשהסם המסוכן בגופם, נפגשו עם המשיב 5 ובמשך 3 ימים שהו בביתו ופלטו מגופם את הסם המסוכן. בהמשך, מכרו המשיבים 1-2 למשיב 5, כל אחד מהם בנפרד, כ- 250 גרם סם מסוג חשיש ובסה"כ כחצי קילוגרם. זאת, תמורת תשלום של 12,500 ₪, לכל אחד מהם. המשיב 5 שילם את הסכום למשיבה 2 אך נותר חייב סכום זה למשיב.

3. לאחר מעצרה של המשיבה 2, היא הופעלה על ידי המשטרה על מנת לאתר את שותפיה וביניהם המשיב אשר שהה בברלין. המשיבה יצרה קשר עם המשיב ובהמשך עדכנה אותו כי המזוודה טרם נלקחה ממנה וכי בכוונתה לנטוש אותה ולקחת חלק מהסמים עמה. ביום שלמחרת, הגיע המשיב בטיסה ארצה ועם הגעתו, נעצר על ידי המשטרה.

4. בד בבד עם כתב האישום, הוגשה בקשה למעצר המשיב עד לתום ההליכים. המשיב לא חלק על קיומן של ראיות לכאורה והופנה לשירות המבחן לשם עריכת תסקיר בעניינו.

5. שירות המבחן המליץ על שחרורו של המשיב לחלופת מעצר ביתית בפיקוחם של בני משפחתו ושל חבר המשפחה, כמו גם על הטלת צו מעצר בעניינו ושילובו בתכנית טיפולית מותאמת עבורו. עיון בתסקיר שירות המבחן, מלמד כי המשיב הוא צעיר בן 26 שנים, עברו הפלילי נקי וזוהי לו הסתבכותו הראשונה בפלילים. שירות המבחן התרשם כי המשיב ניחן באופי טוטאלי בעל נטייה לפריצת גבולות לצורך מיצוי מאויים, כמו גם בנטייה ליצירת קשרים חברתיים לא מבוקרים ובנקיטת מעשים בלתי מבוקרים בהשפעתם של יחסיו החברתיים. בנוסף, צוינה התרשמותו של שירות המבחן מדפוסי התנהגות המושפעים מטעויות חשיבה בכל הקשור במותר ואסור. עוד התרשם שירות המבחן כי המשיב הוא אדם אינטליגנטי, כן ופתוח, שלא הפנים ערכים פליליים והתייחס למעצרו במונחים של כישלון מוסרי. מנתונים אלו, הסיק שירות המבחן כי קיימת רמת סיכון בינונית להישנות מעשים עוברי חוק מצדו של המשיב.

שירות המבחן הוסיף ונדרש לבחינת חלופת המעצר שהוצעה מטעמו של המשיב. צוין כי אביו של המשיב מהווה עבורו דמות קרובה; אמו של המשיב גילתה מעורבות ושיתוף בנוגע ליחסיה עם המשיב והצורך בהשתלבותו בהליך טיפולי. אשר למר מיכאל ליפשיץ, חבר המשפחה, צוין כי הלה מתגורר בסמוך לבית המשפחה, עובד כיועץ סביבתי בשעות גמישות ושירות המבחן התרשם כי מדובר באדם המכיר את המשיב מאז היותו ילד ומודע לנסיבות מעצרו. שירות המבחן התרשם כי המפקחים המוצעים מבינים את משמעות הפיקוח וכי ביכולתם להוות גורמי הכוונה והכלה עבור המשיב. הם הביעו התנגדות למעשים פליליים וביקשו לשלב את המשיב בהליך טיפולי. לאורם של נתונים אלו, המליץ שירות המבחן לשחרר את המשיב לחלופת מעצר בפיקוחם של הערבים המוצעים, תוך הטלת צו פיקוח מעצר לתקופה של 6 חודשים הכולל בדיקות שתן וכן לשלבו בהליך טיפולי לצורך הגברת מודעותו לכשלויה ההתנהגותיים ובמיוחד לטעויות חשיבה וקביעת סדר יום מאורגן ושמור.

ביום 21.11.16, הגיש שירות המבחן תסקיר משלים, ממנו עולה התרשמותו כי המשיב מתקשה להתנהל באופן בוגר ואחראי למול פיתוי רווח ולכן בחר במענה מידי לצרכיו, גם במחיר של התנהגות שולית. לצד זאת, צוין כי המשיב אינו בעל דפוסי שוליים מופנמים וכי מעצרו זה, לראשונה בחייו, כמו גם קשייו במעצר והיוודעות המעשים המיוחסים לו לבני משפחתו ולחבריו, מהווים גורמים בעלי משמעות מציבת גבול ומרתיעה עבורו וכי יש בנתונים אלו כדי להפחית את הסיכון להישנות התנהגות פורצת גבולות מצדו. כן צוין כי המפקחים שהוצעו בעניינו הנם דומיננטיים, רציניים ואחראיים,

מכירים באופן מותאם בחשיבות מעורבותם במצבו וביטאו רצון למעורבות אסרטיבית, עניינית וברורה יותר במהלך חייו, תוך פיקוח עליו במסגרת ההליך הנוכחי. המפקחים הביעו בטחון בכוונת המשיב להיענות כיום לסמכותם וכי לא יפעל באופן שיחמיר את מצבו המשפטי או יפגע בערבותם. שירות המבחן שב וחזר על המלצתו לשחרר את המשיב לחלופת המעצר המוצעת, נוכח הפיחות שחל במסוכנותו. אשר לאפשרות לעצרו בפיקוח אלקטרוני, התרשמותו של שירות המבחן היא כי הפיקוח האלקטרוני אינו נדרש, נוכח דיוטה של החלופה המוצעת בעניינו ולנוכח התרשמותו כי המסוכנות הנשקפת מהעבירות המיוחסות למשיב, אינה ממוקדת בתנועתו.

בתסקיר נוסף שהוגש בעניינו של המשיב ביום 23.11.16, שב שירות המבחן וחזר על המלצתו זו ונמסר כי המשיב הביע נכונות להיעצר בתנאי איזוק אלקטרוני.

תמצית טענות הצדדים

6. המשיב עותר לשחררו לחלופת המעצר שהוצעה בעניינו ולחילופין, להורות על מעצרו בתנאי פיקוח אלקטרוני. לשיטתו, יש לאמץ את המלצות שירות המבחן בתסקיריו, שכן מדובר בצעיר נורמטיבי שזהו לו מעצרו הראשון בחייו ואין לו דפוסים עברייניים מושרשים, לכן אפיק השיקום בעניינו בעל פוטנציאל גבוה. הודגשה עמדת משפחתו של המשיב לשלבו בהליך טיפולי מהר ככל הניתן. ב"כ המשיב סבור כי נתונים אלו, עומדים במבחני הפסיקה ומחריגים את עניינו של המשיב מהכלל של מעצר מאחורי סורג ובריח בסוג העבירות המיוחסות לו. כן טוען הסנגור שאין מקום להפלות את המשיב מיתרת המשיבים בפרשייה זו, אשר שוחררו בתנאים מגבילים ואין שוני רלוונטי בין המשיב לביןם, שבעטיו ראוי להורות על מעצרו עד לתום ההליכים בעניינו. הודגש, כי תסקירי שירות המבחן מלמדים כי החלופה המוצעת וכן תנאי הפיקוח האלקטרוני, יאיינו את המסוכנות הנשקפת מהמשיב ולאור תסקיריו החיוביים וסיכויי השיקום במצבו, יש לאמץ את המלצות שירות המבחן. הסנגור הוסיף והטעים, כי אין לאבחן את עניינו של המשיב מעניינה של המשיבה 2. לגישתו, העבירות המיוחסות למשיבה 2 על נסיבות ביצוען, מלמדות על תעוזה רבה, תחכום ומסוכנות שאינה נופלת מזו של המשיב.

7. המבקשת, מנגד, עותרת למעצרו של המשיב עד לתום ההליכים בעניינו, תוך התנגדות להמלצות שירות המבחן. המבקשת הדגישה את חומרת המעשים המיוחסים למשיב ואת תפקידו במסגרתם. לדידה, יש להבחין בין המשיב לבין שאר המשיבים אשר לגביהם נקבעו תנאים שפגיעתם בחרותם פחותה. המבקשת סבורה כי תסקיר שירות המבחן אינו מתאר כיצד חלופות המעצר שהוצעו מפחיתות את הסכנה הנשקפת מהמשיב. המבקשת סבורה כי בשונה מהמשיבה 2, המשיב תאר את נסיבות מעצרו ככשלון מוסרי ולכן נחזה כי הוא אינו רואה פסול במעשיו, מעבר לרובד המוסרי הטמון בהם. בנוסף, הדגש כי המשיבה 2 שיתפה פעולה עם המשטרה והביאה למעצרו של המעורבים הנוספים בפרשה ולכן, בשונה מהמשיב, יש לזקוף זאת לזכותה. המבקשת הוסיפה וטענה, כי המשיב הוא ששלט על העסקאות המתוארות בכתב האישום והוא זה שהכווין את המשיבה 2 במסגרת פעולות הסחר בסמים, כך שמעמדו ההיררכי בשרשרת המעשים, גבוה באופן משמעותי מזה של המשיבה 2.

דין והכרעה

8. לאחר שעיינתי בטענות הצדדים ובתסקירי שירות המבחן והתחשבתי במכלול הנסיבות הצריכות לעניין - הגעתי לכלל מסקנה כי יש להורות על העברת המשיב למעצר בפיקוח אלקטרוני ואנושי, בתוספת תנאים מגבילים.

9. אין חולק כי העבירות המיוחסות למשיב הן חמורות ביותר. עבירות סמים מסוג פשע מקימות חזקת מסוכנות סטטוטורית והן נמנות בין העבירות שהמחוקק הורה מפורשות כי ראוי לעצור בגינן, בהתאם להוראת סעיף 21א(א)(2) לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים) תשנ"ו - 1996 (להלן: "**חוק המעצרים**").

על כך נקבע כי:

"כאשר בעבירות סמים עסקינן, הכללהו מעצרו והחריגה הוא חלופת מעצר, ולמעט מקרים חריגים אין אפשרות לאיין המסוכנות הסטטוטורית באמצעות חלופת מעצר" (ר' בש"פ 1648/11 אביטן נ' מדינת ישראל (7.3.11); בש"פ 7083/08 מדינת ישראל נ' אלימלך (14.8.08)).

בנוסף, על עבירות סמים חלה הוראת סעיף 22ב(ב) לחוק המעצרים, המורה כי אין להיזקק למעצר בפיקוח אלקטרוני בעבירות מסוג זה, אלא מטעמים מיוחדים. הדרישה לטעמים מיוחדים פורשה כנסיבות הנוגעות לביצוע העבירה או למאפייניו המיוחדים של הנאשם, כגון גיל צעיר, העדר עבר פלילי, תסקיר חיובי, סיכויי שיקום, משך המעצר וסוג התפקיד בעבירת הסמים (ר' בש"פ 8955/08 סימן טוב נ' מדינת ישראל (23.11.2008); בש"פ 981/05 בחיץ נ' מדינת ישראל (14.2.05); בש"פ 8155/15 קלר נ' מדינת ישראל (9.12.2015); בש"פ 4933/10 מדינת ישראל נ' שבי ואח' (7.7.2010); בש"פ 5246/05 מדינת ישראל נ' טאהא (9.6.05); בש"פ 4669/92 מיכאלשווילי נ' מדינת ישראל (8.10.92); בש"פ 4185/03 ובש"פ 6909/05 הנ"ל).

יודגש, כי הטעמים המיוחדים אשר נסקרו בפסיקת בתי המשפט אינם בגדר רשימה סגורה. על כך נקבע כי:

"...איניסבורשישצורך להגדיר מראש קריטריונים ברורים לאותם "טעמים מיוחדים" וראוי לבחון ענין זה ממקרה למקרה, גם בהתחשב באמור לעיל, לפיולאראויש"יצירת המכשיר של מעצר בפיקוח אלקטרוני צמצם את תקשת הנאשמים שניתן להוציאם מבית המעצר לעומתה מצב ששרקודם לתיקון החוק שבנדון. ישלזכור כיהמחוקק קבע אתהקטגוריות שבגדרן ימצאו אותם "טעמים מיוחדים" נסיבות ביצוע העבירה או נסיבותיה המיוחדות של הנאשם, ובכלל זה היותו של הנאשם קטין. כך, למשל, נראה שמצב בריאותי של הנאשם, אומצוקה המיוחדת ממנה הוא סובל, יכולים לבוא בגדר, "טעם מיוחד", כמו גם נסיבות מקלות שהקשורות בתדרך הקונקרטי בהעברה העבירה, בצרכי שיקום מיוחדים וכו'" (ר' בש"פ 2472/16 זיתוני נ' מדינת ישראל (3.4.16)).

10. גם במקרים החמורים ביותר, לרבות בעבירות סמים המקימות חזקת מסוכנות סטטוטורית, מוטלת על בית-המשפט החובה לבחון את נסיבות המעשה והעושה, את האפשרות לקביעת תנאים שפגיעתם בחירות הנאשם פחותה וכן את סיכויי השיקום של הנאשם (ר' סעיף 21 (ב)(1) לחוק המעצרים; בש"פ 4185/03 אביטן נ' עמוד 4

מדינת ישראל (14.5.03); בש"פ 6909/05 סטופל נ' מדינת ישראל (3.8.00).

11. כנזכר, תסקיר שירות המבחן בעניינו של המשיב מצביע על קיומו של סיכון בינוני להישנות התנהגות עוברת חוק. עם זאת, שירות המבחן התרשם כי ניתן לאיין סיכון זה באופן ניכר, באמצעות חלופת המעצר שהציע ובתוספת מפקחים אנושיים. בנוסף, בתסקירו המשלים, ציין שירות המבחן כי חל פיחות בסיכון הנשקף מהמשיב.
12. בחינת מכלול הנסיבות בראי המעשה והעושה, מובילה למסקנה כי מתקיימים בעניינו של המשיב טעמים מיוחדים אשר נסקרו בפסיקת בתי המשפט, כאלו שיש בהם כדי להטות את הכף לעבר העדפת קביעת תנאים שפגיעתם בחרות המשיב פחותה, ובלבד שיאינו את המסוכנות הנשקפת ממנו ברמה הדרושה לשם כך (ר' בש"פ 1734/11 **צבאן נ' מדינת ישראל** (10.3.11); בש"פ 6927/09 **פלוני נ' מדינת ישראל**, (7.9.09); בש"פ 2663/09 **מדינת ישראל נ' פלוני** (טרם פורסם, 29.3.09)).
13. המשיב הוא צעיר כבן 26 שנים וזהו לו מעצרו הראשון בחייו, כמו גם הסתבכותו הפלילית הראשונה. למשיב אין עבר פלילי וקיים בעניינו אופק שיקומי ברור, כפי שנלמד מתסקירי שירות המבחן בעניינו, שהמליצו לגייס את המשיב להליך טיפולי אשר יגביר את מודעותו לכשלויו ההתנהגותיים. המשיב מחזיק בשאיפות, הצליח לתפקד באופן נורמטיבי לאורך השנים וברקע קיימת מערכת משפחתית נורמטיבית ותומכת. שירות המבחן התרשם כי דפוסים שוליים אינם מופנמים במשיב וכי מעצרו הביאו לכדי חשבון נפש, תוך שהובעה נכונות גבוהה מצדו להשתלבות בהליך טיפולי. בנוסף, תסקירי שירות המבחן בעניינו של המשיב, מצביעים על קיומם של גורמים מפחיתי סיכון נוספים, כחלופה המוצעת בעניינו, הכרתו בחומרת מעשיו והשפעתו המרתיעה של המעצר הממושך בו שהה.
14. לאורם של טעמים אלו, התרשמתי כי השמת המשיב בתנאי מעצר בפיקוח אלקטרוני ואנושי תביא להפחתה ניכרת, אם לא מוחלטת, של המסוכנות הנשקפת ממנו ואף תסייע לשיקומו. יש בטעמים אלו כדי להטות את הכף לעבר העדפת תנאים שפגיעתם בחרות המשיב פחותה.
15. מצאתי לנכון להורות על מעצרו של המשיב בפיקוח אלקטרוני ולא על שחרורו לחלופת מעצר בית מלא. ככל שהמסוכנות הנשקפת מהנאשם גבוהה יותר, כפי שנלמד מנסיבות המעשה והעושה, כך יש לבכר חלופת מעצר הדוקה יותר (ר' בש"פ 567/16 **מלול נ' מדינת ישראל** (1.3.16); בש"פ 2528/11 **מדינת ישראל נ' פלוני** (6.4.11); בש"פ 6722/15 **ניג'ם נ' מדינת ישראל** (26.10.2015)). נוכח המסוכנות הברורה הנשקפת מהמשיב, יש להדק את חלופת המעצר ככל האפשר.
16. אשר למפקחים המוצעים, לבד מהתרשמות שירות המבחן, הם נחקרו לפני לפרוטוקול הדיון ואף אני התרשמתי כי מדובר בגורמים סמכותיים ורציניים, שיש ביכולתם להציב למשיב גבולות ראויים ואפקטיביים, לזהות גורמי סיכון בהתנהלותו, לדווח על הפרות ולהפחית את מסוכנותו ברמה הנדרשת (ר' בש"פ 1734/11 הנ"ל, בש"פ 6927/09 **פלוני נ' מדינת ישראל** (7.9.09); בש"פ 2663/09 **מדינת ישראל נ' פלוני** (29.3.09)).

לאור המקובץ ולאור חוות דעת היתכנות חיובית שהוגשה ממנהלת הפיקוח האלקטרוני, אני מורה כי המשיב יעצר בתנאים המצטברים, הבאים -

1. מעצר בפיקוח אלקטרוני, בבית הוריו אשר ב..... (להלן: "הבית").
2. המשיב יהיה בפיקוח 24 שעות ביממה כשבכל עת יימצא עמו אחד משלושת המפקחים: אמו - הגב' אילה פרג ת.ז., אביו - מר אלון פרג ת.ז. וחבר המשפחה - מר מיכאל ליפשיץ ת.ז. (להלן, ביחד: "המפקחים").
3. חובה על המפקחים למנוע את יציאת המשיב מכתובת המעצר בפיקוח אלקטרוני, אלא בכפוף להחלטה מפורשת של בית המשפט. חובה על המפקחים לדווח למשטרה באופן מידי על כל הפרה בתנאי המעצר בפיקוח אלקטרוני.
5. נאסר על המשיב ליצור קשר ישיר או עקיף עם מי מהמעורבים בפרשה.
6. להבטחת תנאי המעצר בפיקוח אלקטרוני, המשיב יחתום ערבות עצמית בסכום של 80,000 ₪. כל אחד מהמפקחים יחתום על ערבות צד ג' בסכום של 75,000 ₪. יופקד סכום של 60,000 ₪ במזומן, או בערבות בנקאית. מתוך סכום זה, סכום של 40,000 ₪ יופקד כתנאי לשחרור והיתרה תופקד עד ליום 15.12.16.
9. ניתן בזאת צו עיכוב יציאה מן הארץ כנגד המשיב ודרכונו יופקד במזכירות בית משפט זה כתנאי למעצר בפיקוח אלקטרוני.
10. ניתן בזאת צו פיקוח מעצרים למשך 6 חודשים, במהלכם יעקוב שירות המבחן אחר התקדמות המשיב.

ניתנה היום, 8 בדצמבר 2016, במעמד הצדדים.